

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	36564
Nom	Polítiques de gènere i teoria del discurs
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1333 - Grau en Comunicació Audiovisual	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	3	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1333 - Grau en Comunicació Audiovisual	5 - Discurs, ideologia i pensament	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
EL KETITI YAHMEDI, AOUATEF	340 - Teoria dels Llenguatges i Ciències de la Comunicació

RESUM

L'assignatura proposa una aproximació als estudis de gènere i les seues aportacions més destacades a la teoria del discurs i la comunicació audiovisual. Pretén mostrar de quina manera es construeixen i es reproduïxen les identitats de gènere a través de les pràctiques discursives i els diferents dispositius tecnològics de la comunicació com les imatges, la narrativa audiovisual i el llenguatge parlat i textual. A partir de l'enfocament de la transversalitat de gènere i de la interseccionalitat s'analitzen les articulacions entre llenguatge, imatge i imaginari col·lectiu i el seu rol en la construcció de les identitats de gènere, la reproducció dels estereotips i les desigualtats socials en diferents cultures humanes. S'estudien les determinacions històric-polítiques, socioeconòmiques, ideològiques i discursives que articulen el gènere com a tecnologia social, factor crucial en la plasmació tant de la individualitat com de l'imaginari col·lectiu.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

1. Coneixement suficient sobre els diferents mitjans de comunicació escrits i audiovisuals;
2. Nocions bàsiques sobre el concepte de gènere, els estereotips de gènere i la desigualtat.
3. Coneixements informàtics bàsics que permeten la participació en plataformes virtuals interactives (Blog, pàgines web).

COMPETÈNCIES

1333 - Grau en Comunicació Audiovisual

- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants siguen capaços de treballar en equip, de comunicar les pròpies idees i d'integrar-se en projectes comuns destinats a l'obtenció de resultats.
- Que els estudiants manifesten respecte solidari per les diferents persones i pobles del planeta, així com coneixement dels grans corrents culturals en relació amb els valors individuals i col·lectius i respecte pels drets humans.
- Capacitat per a buscar, seleccionar, llegir, interpretar i analitzar textos i documents tant escrits com audiovisuals (capacitat analítica, sintètica i crítica) .
- Iniciativa, creativitat, credibilitat, honestat, imatge, esperit de lideratge i responsabilitat tant de manera individual com corporatiu.
- Capacitat per a experimentar i innovar per mitjà del coneixement i l'ús de mètodes i tècniques aplicats.
- Coneixement dels diversos llenguatges, codis i modes de representació propis dels distints mitjans tecnològics i audiovisuals: fotografia, cine, ràdio, televisió, vídeo i imatge electrònica, internet, etc. a través de les seues propostes estètiques i industrials, a més de la seua rellevància social i cultural i la seua evolució al llarg del temps, que haurà de generar la capacitat per a analitzar relats i obres audiovisuals, considerant els missatges icònics com a textos i productes de les condicions sociopolítiques i culturals d'una època històrica determinada.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Coneixements i habilitats adquirides des d'una perspectiva de gènere: - Conèixer els codis i maneres de representació propis de la comunicació audiovisual.

- Identificar la rellevància social cultural i històrica de les propostes estètiques de les indústries audiovisuals.

- Dur a terme anàlisi de relats i obres audiovisuals.

- Construir tècnicament relats audiovisuals lineals i no lineals.

- Dissenyar estratègies visuals persuasives.

- Aplicar recursos i procediments d'ideació gràfica.

- Representar icònicament la imatge fixa i la imatge en moviment.

- Compondre imatges

- Analitzar estructures, continguts i estils de la programació televisiva i radiofònica.

- Configurar processos radiofònics i televisius.

- Crear i dirigir posades en escena de produccions audiovisuals cinematogràfiques, videogràfiques o televisives.

- Executar plans de treball.

- Executar guions.

- Manejar les tecnologies aplicades als mitjans de comunicació.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Els paradigmes fonamentals en els estudis de gènere

Lectura històrica del moviment feminista. Es destaquen les aportacions més rellevants de la teoria crítica feminista i els conceptes fonamentals relatius al sistema sexe/ gènere. Es defineix el gènere com una categoria d'anàlisi sociològica i històrica. S'evidencien les diferents articulacions entre la teoria de gènere, la teoria del discurs i la comunicació audiovisual.

2. Gènere, ideologia i narrativa fílmica

Una aproximació a la relació entre el discurs fílmic i la reproducció dels estereotips i la desigualtat de gènere.

Analitzar el cinema com un llenguatge audiovisual immers en una complexa trama de relacions de poder en la qual estan implicades diverses tecnologies socials: la indústria cultural, les ideologies dominants, les polítiques culturals i el mercat econòmic. La producció fílmica es nodreix d'aquest entorn i genera un discurs simbòlic afí a la ideologia dominant i al seu model de societat.

3. Gènere i indústria cultural

S'analitzen els efectes de la indústria cultural sobre la construcció dels estereotips de gènere, els rols soci-sexuals i la desigualtat. S'aborden en particular els processos de reificació i d'alienació que generen alguns formats audiovisuals com la publicitat, la telenovella i el reality xou.

4. Gènere i llenguatge

A partir de l'anàlisi de les idees més destacades que proposa l'autora Patrizia Violi en el seu llibre *L'infinit singular* es posa l'accent en la importància del llenguatge en la construcció de les representacions sexuades dels rols femenins i masculins. S'analitza la dimensió semàntic-lingüística dels conceptes dona i home en diferents contextos culturals per a destacar el caràcter històric i social de la construcció de les identitats de gènere a través del llenguatge. S'aborda la qüestió del sexisme en el llenguatge i els desafiaments que planteja en l'actualitat en els àmbits acadèmics, mediàtics i polítics.

5. Gènere, interseccionalitat i globalització

Quins tipus d'interseccions entre el local i el global plantegen les teories de gènere en els estudis de la globalització?

Les transformacions que experimenten les societats humanes que estan cada vegada més interconnectades a través de la globalització de l'economia i les noves tecnologies de la comunicació, plantegen nous desafiaments que qüestionen els conceptes tradicionals de les identitats de cultura i de gènere.

Lectura: *Contra geografia de la globalització, gènere i ciutadania en els circuits transfronterers* (Saskia Sassen).

6. Ordre simbòlic, gènere i cos en les cultures àrabs

S'aborda la representació i la construcció del gènere en les cultures àrabs i s'analitza com el cos es converteix en una plataforma discursiva social amb manifestacions simbòliques que es tradueixen a través de la vestimenta, la gestualitat i els rituals religiosos. Analitza la relació entre la corporeïtat i l'organització social sobre la base de la diferència de gènere com a marc explicatiu de l'ordre social.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	45,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	6,00	0
Elaboració de treballs en grup	5,00	0
Elaboració de treballs individuals	5,00	0
Estudi i treball autònom	15,00	0
Lectures de material complementari	14,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	8,00	0
Preparació de classes de teoria	20,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	5,00	0
Resolució de casos pràctics	7,00	0
Resolució de qüestionaris on-line	5,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Metodologia teòrica pràctica:

- 1.Lliçó magistral: centrada fonamentalment en l'explicació general de la matèria i les necessàries acotacions metodològiques.
- 2.Classes pràctiques que s'imparteix en dos grups i en les quals l'alumnat aplica el coneixement teòric adquirit a través de tasques autònomes, l'estudi i anàlisi de casos i la resolució de problemes teòricopràctics.
- 3.Tutoria individual i en grup.
4. Consulta i estudi de la bibliografia
- 5.Exposició en aula i treball per grups.

AVALUACIÓ

Prova escrita final (70%)

Valoració d'actitud i participació en la dinàmica de classe. (15%)

Valoració de l'aprenentatge tècnic (15%)

L'honestetat intel·lectual és vital en les comunitats acadèmiques, i per a la justa avaluació del treball de l'alumnat. Tots els treballs presentats en aquest curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs en els quals es faci ús de col·laboració fraudulenta o la composició amb ajuda d'intel·ligència artificial (ChatGPT o altres).

Els problemes d'ortografia, sintaxi i/o expressió escrita puntuaran negativament, podent comportar el suspens de la prova.

En el cas de comprovar-se plagi en un treball d'avaluació d'un estudiant, aquest es podrà puntuar amb la qualificació numèrica de zero, amb independència del procediment disciplinari que es puga incoar i, si escau, de la sanció que siga procedent d'acord amb la legislació vigent.

El sistema general de qualificacions seguirà la normativa de la Universitat de València aprovada pel Consell de Govern del dia 30 de maig de 2017. ACGUV 108/2017.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Butler, Judith (2005). El género en disputa: El feminismo y la subversión de la identidad. Ediciones Paidós
- Colaizzi, Giuliana (2021). Cine, interculturalidad y políticas de género. Cátedra.
- Foucault, Michel (1998). Historia de la sexualidad, Tomo 1: La voluntad de saber. Siglo XXI.
- Marc Martínez, Isabel/Marinas, Leyre (2022). Feminismos e industrias culturales. Círculo de Bellas Artes.
- Mulvey, Laura (1975). Placer visual y cine narrativo. Episteme Ediciones. Madrid.
- Sassen, Saskia (2007). Contra geografía de la globalización, género y ciudadanía en los circuitos transfronterizos In, Una sociología de la globalización, Buenos Aires y Madrid, Katz Barpal Editores.
- Violi, Patrizia (1991). El infinito singular. Feminismos.
- Zecchi, Barbara (2014). La pantalla sexuada. Feminismos.

Complementàries

- Federici, Silvia (2010). Caliban y la Bruja, Mujeres, Cuerpo y Acumulación Originaria, Traf. De Sueños.

Gayle, Rubin, (1986). "El tráfico de mujeres: Notas sobre la "economía política" del sexo", Nueva antropología, Vol.VIII, nº30.

Mattelart, Michèle; Jordà, Joaquim. (1982). Mujeres e industrias culturales, Anagrama.